

bonder og andre, som ville gøre Fortræd eller af Raahed gaa hen og stikke Ild paa, særlig paa Landet, hvor vi have Straatag, Halm og lignende Ting, som det er saa let at stikke Ild paa. Nu kunde man derfor antage, at Forsætlighedsbrande indtage en meget stor Plads mellem de Ildebrande, der ere opgjorte til 36½ Mill. Kr. Men her er det nu oplyst fra de 59 Selskaber, at der derved kun er foraarsaget et Tab paa 3,900,000, altsaa ikke en Gang 4 Millioner af de 36½ Million. Endvidere er der naturligvis en hel Del uoplyste Brande, men de løbe dog kun op til en 5 Million; lægger man dem til, bliver det dog alligevel ikke et saa forfærdeligt stort Antal. Inden jeg forlader Statistikken og vender mig til selve Lovforslaget — men det er jo paa Grundlag af denne Statistik fra disse Kasers Styrelser, der er tilstillet Justitsministeriet, at dette har fundet Anledning til at forelægge os Lovforslaget om et nyt Brandpoliti paa Landet — skal jeg blot minde om en Ting — Tallene ere jo meget talende — som ellers ikke her i denne Sal har været videre populær, og med Hensyn til hvilken man har været nærved at kunne risikere det værste, hvis man stillede sig paa den Side, og det er Brandkommissionerne. Med Hensyn til Enkelthederne ved disses Virksomhed hverken kan eller vil jeg tage dem i Forsvar, men jeg vil dog paa den anden Side sige, at naar Befolkningen — og det er jo den selv, der skal betale Gildet — ser, at det viser sig, at Brandene i en Egn tiltage efter en ualmindelig stor Maalestok, og den paagældende Herredsfoged, som maaske i øvrigt kan være meget hæderlig og dygtig — bevares vel, det er ikke min Mening her at sige noget ondt om nogen Herredsfoged — ikke er nogen dygtig Forhørsdommer, og hvor udmærket Mand han ellers kan være, ikke har særlig Evne til at tage saadanne Krabater i Forhør, kommer Befolkningen maaske til at se noget anderledes paa Sagen. Folk, der stikke Ild paa deres Ejendom, kunne jo have godt økonomisk Udbytte deraf, og de ræsonnerede da som saa: Hvad gør det? Det bliver dog kun nogle faa Øre mere for hver Interessent, naar et Hus eller en Gaard brænder af, og ud fra denne Betragtning gik det saa løs, saa at der var Steder, hvor det ligefrem optraadte epidemisk. Hvordan har det nu ifølge Statistikken virket over for Ildebrandene, at man har sendt disse Kommissioner ud? Jeg skal som sagt vel vogte mig for at tage dem i Forsvar i Enkeltheder, dertil

kender jeg alt for lidt til Sagen. Der blev nedsat en Kommission den 9. September 1887, der skulde virke ovre i Randers Eggen, hvor der var en hel Epidemik af Ildebrande. I Tidsrummet fra 1. April 1884 til 31. Marts 1888 brændte der i Randersegnen for ca. 260,000 Kr., men efter at Kommissionen var bleven nedsat, brændte der i samme Tidsrum for kun ca. 150,000 Kr. I Hjørring blev der den 22. August 1888 nedsat en Kommission. Der var i det samme Tidsrum der oppe brændt for ca. 162,000 Kr.; i samme Tidsrum, efter at Kommissionen havde været der, sank det ned til ca. 97,000 Kr. I Sorø paa Sjælland blev der den 8. November 1888 nedsat en Kommission. Der var i det nævnte Tidsrum brændt for ca. 180,000 Kr.; efter at Kommissionen havde været der, brændte der i det samme Tidsrum fremad for kun ca. 90,000 Kr. Endelig blev der i Aalborg den 8. Maj 1889 nedsat en Kommission. Der var der i Tidsrummet fra 1. April 1885 til 31. Marts 1889 brændt for ca. 141,000 Kr., men efter at Kommissionen havde været der, brændte der i Tidsrummet fra 1. April 1889 til 31. Marts 1893 kun for ca. 78,000 Kr. Det har altsaa vist sig, at alle de Steder, hvor Ildebrandene ere optraadte epidemisk, og hvor de havde taget saadan Fart, at Befolkningen blev i højeste Grad foruroliget, fordi mange, naar de gik i Seng om Aftenen, aldrig vidste, om ikke deres Hus eller Gaard stod i Lue, inden de vaagnede om Morgenen — det har altsaa vist sig, siger jeg, at hvor disse Kommissioner have virket, og hvor der altsaa var kommet en dygtig Forhørsdommer til Stede, og der var grebet en Del Brandstiftere, er ogsaa Antallet af Ildebrande i betydelig Grad taget af. Saa kan man jo sige om Kommissionerne, hvad man vil, og jeg tror, at man paa visse Punkter har Ret til at kritisere. Ja, naar Folk brænde af paa deres egen Kappe, kunne de gøre det — maaske, men naar de brænde paa min Kappe, vil jeg nok have Lov til at sige, at det tykkes jeg just ikke er saa dejligt, naar jeg skal være med til at betale. Og saaledes er det jo gaaet hele Tiden, naar Folk have brændt deres Ejendomme af, at det er os andre, der have betalt Gildet.

Jeg har i Indledningen til mine Udtalelser villet minde det høje Ting om denne Statistik. Der er jo mange flere statistiske Opgørelser, der stamme fra dette Udvalg og have været tilstillet Justitsministeriet, og jeg har som sagt blot villet minde derom, fordi det danner den